

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Koplarjeve ulice št. 2.

Rekopial se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava enkrat na teden, nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Na pošti prejemaj:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravnističu prejemaj:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1,70 —

Na pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 259.

V Ljubljani, v torek, 11. novembra 1902.

Letnik XXX.

Črni Peter.

Dunaj, 10. nov.

Vsi večji listi se bavijo s politično debato, ki naj bi pojasnila parlamentarne razmere ter razvozljala parlamentarno krizo. In v krizi že globoko tiči parlament, o tem ni nobenega dvoma več. Tri tedne je zbrana poslanska zbornica, a danes so razmere bolj zamotane, ko pred 16. oktobrom. Ako hočemo prav označiti stvar, moramo reči, da je zbornica vladi napovedala obsedno stanje, iz katerega ne najde izhoda.

Vlada mora do Božiča, torej v petih tednih, imeti v rokah od parlamenta dovoljeni vojni zakon in provizorij državnega proračuna. Oboje je sicer v normalnih razmerah mogoče v enem tednu, rebus sic stantibus — pa je jako dvomljivo, ali se klopčič razvije brez krize, ki more biti ali vladna ali parlamentarna.

Govori se namreč, da se je trodržavna zveza obnovila tudi s pogojem, da naša država pomnoži svojo stalno armado. Vojna uprava je dobila od delegacij tudi že potrebni kredit za pomnožitev topničarstva in mornarice. Denar je torej dovoljen, treba je le še, da parlament ustavno dovoli tudi zahtevano število vojaških novincev. In v tem oziru merodajni krogi ne razumejo šale. Prva predloga vojne uprave z dne 16. okt. je zahtevala, naj 20.000 nadomestnih rezervistov koncem leta ostane še nadalje eno, oziroma dve leti v službi. Nova predloga z dne 6. novembra pa zahteva 22.000 več vojaških novincev in še 6000 nadomestnih rezervistov, ki so že poklicani k dvamesečnim vojaškim vajam. Na prvi pogled je nova predloga neugodnejša od prve, prvič, ker zahteva več novincev in drugič, ker jemlje še vedno znatnemu številu nadomestnih rezervistov ugodnosti dvamesečnih vaj.

Na Ogrskem in pri nas je javno mnenje proti tej zahtevi, in morda ni neutemeljena govorica, da v skrajni sili vojna uprava pusti nadomestnim rezervistom njihove ugodnosti, ako se z ozirom na večje število prebivalstva tudi primerno pomnoži število vojaških novincev.

Toda tudi v tem slučaju bi vlada imela jako težavno stališče. Parlamentarni »milieu«, ki so ga ustvarili zadnji dogodki, gotovo ne pospešuje vladnih načrtov. Železna disciplina je brez ugovora podlaga vsake stalne armade. Mnogi slušaji »pretrde discipline« pa dajejo povod kritiki, ki morda ni salon-ska, a je »parlamentarna«. Najbistvenjši pravici parlamenta pa sta: dovoljevati državi davke in vojske. In s tega stališča se mora danes, ko parlament ni na najboljšem glasu, tudi soditi parlamentarna kritika. Minister za deželno brambo ima sveto dolžnost in nedotakljivo pravico, da brani armado proti neopravičenim žalitvam ali pretiranim očitanjem. Vendar so v parlamentu zastopniki ljudstva, ki niso več vojaški novinci pred svojim korporalom. Skratka: zadnji odgovor prevzvišenega ministra za deželno brambo ni vzbudil navdušenja za novo vojni predlogo. Pa tudi gospodarski in finančni pomisleki proti vojni predlogi so pri vseh strankah toliko, da bode vlada morala uporabiti vse diplomatske spretnosti, ako hoče dobiti potrebno večino.

Vlada je torej v zasedi, katero so na eni strani zastražili češki poslanci s svojimi nujnimi predlogi, na drugi pa nem. stranke s »puško ob nogi«. Dr. Kramář je v zadnji seji jasno označil stališče čeških poslancev

do vlade in nemških strank. Vlada naj ima pogum, da poravna češkemu narodu storjeno krivico, in pot je odprta do nadaljnjih pogajanj glede dnevnega reda. Ako vlada noče ali ne more tega storiti, potem češki poslanci ne odpró zasede, in priti mora drug državnik z drugim programom. Ali se to zgodi, pouči nas morda že jutrišnji dan, ko dr. pl. Körber poseže v debato. Od govora minist. predsednika bode odvisno, ali je še mogoč zlat most preko parlamentarnega mošvirja, ali morda vlada zažgé za sabo zadnje brv do pogajanj.

Vse vesti o koalicijski vladi so prazne kombinacije, ker je vsaka vlada brez Nemcev in Cehov nemogoča, a ravno ti dvoji bi morali pozabiti stoletno zgodovino vednega boja, ko bi si čez noč hoteli in mogli seči v roke. Tudi na Poljake ne more vlada trdno računati, ker dobro računajo, da je gotova sedanost boljša od negotove bodočnosti.

V »Vaterlandu« je član katoliškega središča svetoval nemškim levičarskim strankam, naj Cehom dovolijo vsaj notranji uradni jezik. »Kaj bi to škodilo Nemcem? Prav nič! Toda odnehati nočejo, zato tudi ni miru. Brez tega miru pa parlament ne more delati... Zato se vsiljuje vprašanje, ali bi ne bilo bolje, da se zasedanje odgodi in skličejo upravne konference«.

Dr. Baerenreither je gotovo gladek diplomat od pete do temena, sicer Nemec, a ne šovinist. In vendar ni vedel pokazati pota iz zasede ter je Cehom obetal malo upanja, da bi že sedaj dobili notranji uradni jezik. In nove upravne konference, kakor jih nasvetuje dr. Kathrein, bi bile danes »post festum«.

»Piece de resistance« je vojna predloga. Za to predlogo igrata vlada in češki poslanci »črna Petra«. Dr. Herold je nedavno v Pragi, dr. Kramář je zadnji petek dal razumeti, da hočejo češki poslanci tam in tedaj prirediti z obstrukcijo, kjer in kadar jim najbolj kaže in ugaja. Nujni predlogi so priprave za obstrukcijo, a ne ravno proti vojni predlogi. Vojna predloga pa je v večji nevarnosti brez obstrukcije, nego z obstrukcijo. Ako namreč češki poslanci vojno predlogo izključijo iz obstrukcije, potem je naloga vlade, da si v zbornici pridebi potrebno večino. In to je za vlado težje, nego za slučaj češke obstrukcije razpustiti državni zbor ter si pomagati s § 14. »Adout« je torej »črni Peter«, toda s to razliko, da isti zgubi igro, ki ga ujame. Dr. pl. Körber in češki voditelji znajo dobro mešati politične karte. Radovedni smo, kdo ostane črni hlapec.

Državni zbor odgoden?

V dunajskem »Vaterlandu« je minule dni neki izkušen parlamentarec izjavil, da je edina pot iz sedanje zagate odgoditev državnega zbora in pa obnovitev češko-nemških spravnih konferenc. Poučeni krogi trdijo, da je to misel sprožil poslanec dr. Kathrein. Večina parlamentarnih strank ni nasprotna tej misli, da celo Mladočehi bi se kmalu sprijaznili z njo. »Narodni listy« menijo, da bi ne bila nemogoča nova pravna pogajanja, če se zasedanje odgodi in ne služijo več za podlago Körberjevi osnovni načrti. Tudi zmernejši Nemci nimajo nič proti temu, če se zopet vsedejo k posvetovalni mizi s Cehi, pri kateri priliki bi pa zopet ponovili svoje znane zahteve. Vprašanje se bržkone pojasni še danes, ko ministerski

predsednik Körber v današnji seji pojasni svojo zadnjo izjavo.

Položaj je po zadnji izjavi »Narodnih Listov« silno kritičen in resen. Že sedaj je pred vojaško predlogo na vrsti 44 nujnih predlogov, katerim se jih še mnogo pridruži v torek in sredo. — »Hlas Naroda« meni, da se je položaj silno poostiril, odločitve pa je pričakovati še ta teden. Na predlog dr. Kathreina se bodo ozirali vsi resni krogi.

Loubetov obisk ital. kralja.

Francoski predsednik Loubet bi prihodnjo pomlad na vsak način rad počastil s svojim obiskom italij. kralja in s tem še bolj utrdil obstoječe prijateljstvo mej Francijo in Italijo. Nasproti temu obisku so se pa pojavile silne zapreke. Loubet bi bil rad obiskal kralja Viktorja Emanuela v Rimu. Ker pa zastopnik katoliške države ne sme obiskati Rima, ne da bi počastil z obiskom sv. očeta v Vatikanu, nasprotno bi pa bil kralj silno nejevoljen, če bi predsednik francoske Francije imel toliko takta, da poleg kralja obišče tudi jetnika v Vatikanu. Da se izognejo torej vsem neprilikam, dogovorjen je sestanek obeh vladarjev v Turinu, Milanu, Firenci ali Neaplju, le ne v Rimu, obenem se je pa tudi določilo, da laški kralj pozneje ne pojde v Pariz. Zmagal je torej v tem vprašanju Vatikan.

Pobjedonoscev zopet odstopa.

»Köln. Zeitung« javlja iz Petrograda: Prokurator svetega sinoda Pobjedonoscev je z ozirom na svojo visoko starost, da bo mogel svoja zadnja leta preživeti v miru, zaprosil za odpusčenje z mesta, ki je zavzemlje. Za njegovega naslednika se označi Sergij Serematjev. — Temu poročilu se seve ne sme prej verjeti, dokler ni oficijelno potrjeno in dotični odlok že podpisan od carja, kajti stari Pobjedonoscev je že tolikrat odstopal, da mu javnost več ne veruje.

Turčija in Italija.

Med Italijo in Turčijo se je vnel v zadnjem času precej oster razpor radi preganjanja turških morskih roparjev v Rudečem morju.

Razni listi pišejo te dni jako obširno o akciji Italije proti morskim roparjem. To stvar hočejo umetno napihniti v veliko politično vprašanje, a obstoji v glavnem v tem le: Morski roparji, ki imajo svoje glavno gnezdo v mestu Midi na zapadnem obrežju turške Arabije ob Rudečem morju, napadajo in ropajo nasprotno obal Rudečega morja, ki je v italijanski oblasti. Italija je večkrat pozvala Turčijo, naj ukroti te pirate, a ker Turčija tega ni storila do sedaj, odposlala je Italija svoje vojne ladije v Rudeče morje na lov na morske roparje. Italijanske ladije so že bombardirale mesto Midi in Turčija je obljubila, da bo tej italijanski akciji na morju pomagala se svojimi vojniki z akcijo na suhem, česar pa ni storila. Italijanska vlada je vsled tega poslala Turški ultimatum, v katerem grozi, da tudi na suhem, torej na turški zemlji, nastopi proti morskim roparjem, ako ne stori tega Turčija sama. Iz oficijelnih turških krogov se izjavlja, da je afera Midi skoraj poravnana, ker je predlog italijanskega ministra za vnane stvari skoraj popolnoma vsprejet. Sedaj treba čakati, da Turčija izvede prevzete obveznosti. Dolej smejo italijanske vojne ladije ostati pred Midi.

Iz brzojavk.

Ogrski državni zbor razpuščen. V parlamentarnih krogih budimpeštanskih se govori, da se še pred Božičem razpusti poslanska zbornica. — Trgovinske pogodbe se ne odpovedo. Budimpeštanska vlada naznanja, da avstrijska vlada nič več ne vztraja pri odpovedi trgovinskih pogodb. — Karlistiško gibanje na Španskem. Iz izpovedi zaprtih oseb izhaja, da je bil opravičen sum, da se pripravlja karlistiška vstaja. Dobavitelji orožja priznavajo, da so dobili denarja za dobavljanje orožja. Hišne preiskave v stanovanjih Karlistov se nadaljujejo. — Armada, ki ni zadovoljna z vladno »Imperial« javlja iz Lizbone: Portugalska vojska ni zadovoljna z vodstvom javnih stvari. V Lizboni se govori, da so trije generali poprijeli inicijativo, da obvestijo kralja, da ni možno, da bi ostalo sedanje ministerstvo. — Ministerska kriza v Španiji. Vled novega spora v španskem kabinetu je ministerski predsednik Sagasta podal ostavko celega kabineta. Kralj dosedaj ostavke še ni sprejel. — Nuncij Tagliani kardinal. Iz Rima javljajo, da bo v konzistoriju dne 8. decembra dosedanji nuncij na Dunaju, monsgr. Tagliani, imenovan za kardinala. — Polanec Breiter in dvo boj. Sekundanta, ki jima je Breiter napovedal dvoboj radi tega, ker nista mogla oprati njegove časti z Molnarjem brez dvoboja, sta mu odgovorila, da ne pozna niti najprimitivnejših pojmov dvoboja, in da se torej z njim ne bijeta.

Slovenci na Dunaju.

Zabavni večer društva »Zvezda« na Dunaju, ki je bil v nedeljo dne 2. novembra, sme se prištevati mej najlepše, ki sem jih preživel v tem društvu. Prospel je nad vse pričakovanje. Dvorana je bila natlačeno polna, ravno tako galerija in stranske sobe. Od kod toliko hrkljih Slovencev? To vprašanje si stavi vsak, ki pride v to društvo, pa vidi povsod toliko veselih slovenskih obrazov.

Leto za letom prihaja več sinov in hčera slovenskega rodu na Dunaj; mnogo prihaja slovenskih rodbin na Dunaj, pa tudi posameznikov v razne službe. In ti priseljenci prinesejo seboj rodoljubnega slovenskega duha in se ne izneverijo kar si bodi svojemu narodu. »Zvezda« jim je narodno ognjišče, ker je tu veselo pristno slovensko, prepeva se slovenska pesem, navdušeni so govori za omiko slovenske domovine, Slovenec najde Slovenca, Slovenka Slovenko, prijateljstvo bo oživlja, čut slovenski se razvija, ljubezen do svojega rodu se ogreva in vesele zabave v »Zvezdi« so vzrok, da prijatelj prijatelja vabi v društvo, kojemu je namen: izobrazba, zabava, podpiranje. Društveni odbor se vestno trudi, da društvo svojemu namenu zadostuje.

Ali da preidem k zabavi dne 2. novembra. Toliko Slovencev in Slovenk na Dunaju še nisem videl skupaj. Dobro izbran je bil program večera. Vsako drugo društvo bi tak zabaven večer zvalo »veliki koncert« ali pa celo »akademijo«. Na glasoviru so se odlikovali: gospica Marica Luzar, in gg. akademiki Gvidon Sajovic, A. Leitgeb in Večeslav Kalan. V pesmih pa so bili mojstri gospica Ida Schöntag, priznana koncertna pevka, pevski zbor sl. akademičnega društva »Slovenija« pod vodstvom g. V. Kalana in pevski zbor društva »Zvezda« pod vodstvom neumorno delavnega gospoda Vinko Krušiča. Najbolj so nas pa iznenadile vrle slovenske pevke gospice Jelica in Emica Krušič in Angela Farč.

5525

nik, ki so nastopile v trospevu ter krasno zapele: A. Foersterjevo »Žalost« in Smetane: »Odlomke iz »Prodane neveste«; V. Krušičev mešani kvintet je zapel: Laharnarjevo »Mladosti ni«, istega kvartet pa dr. G. Ispavčevo »Vse mine«.

Culi smo tudi dve novi skladbi, namreč V. Krušičevo »Ko bil sem snodi pod vajo«, ki se je tako prikupila, da so jo pevi morali ponavljati; druga je bila V. Vavpotičeva »V slovo«, ki je bila prav prijazno sprejeta.

Ko je predsednik g. Pukl zahvalil se za tolik trud in požrtvovalnost sodelovalcev, »peliral je še na petištne možnosti v korist »Dijaškemu domu« v Celju, in koj so zvenetale kronice, da celo »ploče« na krožnike nabiralk dveh Celjank gospic Emice in Jelice Krušič, Korosice gospice Angele Farčnik in Konjičanke gospice Marice Pukl; vspeh v korist dijaškemu domu v Celju je bil obilen in skoro bode nabranih drugi sto kronic za omenjeni zavod.

Kaj ko bi ta vzgled tudi druga društva posnemala! — Sledil je potem živahen ples, kjer se je vrtele mlado in staro; mej odmorom pa so se krepko glasile mile slovenske pesmi, nastala sta dva velika tekmovalna pevska zbora, ki sta se na koncu združila v mogočni »Naprej zastava slave!«.

Vinska letina.

Iz hrvaškega Zagorja.

Od raznih strani ste že prejeli poročila o letošnji vinski letini. Samo iz našega hrvaškega Zagorja še niste nič zvedeli, kakšne kapljice smo letos pridelali. Že spomladi meseca majnika smo trepetali in se silno bali, kaj bo z ubogim kmetom, če mu neusmiljena slana vzame glavni pridelek — vino. Ali dobri Bog se je usmilil siromšnega Zagorca. Prizanesel mu je s pozebo. Mi pa tudi nismo rok križem držali in gledali, kako se bo vsa stvar zasukala. »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.« Več noči smo kurili po vinogradih in gosti dim je obvaroval, da se led ni prijel nežnih mladik. Tudi po leti smo se večkrat s strahom ozirali na črne, s točo preteče oblake, mej tem pa prav pridno streljali iz točobranov. Na nekaterih krajih toča kijub temu ni prizanesla, mi smo pa letos tako srečni, da nas ni obiskala ta največja sovražnica. In zdaj v dsaoneni jeseni se veselimo in zahvaljujemo Bogu, da smo prestali srečno vse nevarnosti. Dobili smo mnogo dobrega mošta. Treba nam je zdaj samo kupca, da nam priinese denarja in da nam poplača veliki trud in velike stroške pri obdelovanju vinogradov. Pridite torej, kranjski kupci in vinski trgovci, semkaj v naše romantično hrvaško Zagorje in peljali boste za nizko ceno dobro kapljico domov. Dobi se pa letos mošt od 10 do 15 kr. liter. Ne bo vam žal, da ste storili ne ravno dolgo pot na vinorodno Bizeljsko, ki je sloveče po svoji pristni, dobri kapljici, in na bližnje Hrvaško.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. novembra.

Volitve na Koroškem so se v kmečki skupini vršile včeraj in izpadle so, kakor je bilo pričakovati, precej ugodno za nemške nacionalce, vendar ne tako, kakor so preračunili z zvito, nepravilno sestavo okrajev. V Lavantinski dolini je izvoljen vodja koroških krščanskih socialcev dr. Aleksander Pupovac, mož, katerega radi njegovih izrednih sposobnostij sovražijo nemški nacionalci nad vse. Da pride ta mož v koroški deželni zbor, je za nemške nacionalce velik udarec. Poleg dr. Pupovca je v Lavantinski dolini izvoljen tudi krščanski socialce posestnik Krampl in sicer sta dobila Pupovac 1008 in Krampl 1082. Dosedanja nemškonacionalna moč v tem okraju se je raztopila in sta dobila nemškonacionalna kandidata Tschernig samo 834 in Höllinger 855. Krščanski socialci so dalje prodrli v okraju Spital Grebinj z očetom koroških Raiffeiznovk č. g. ravnateljem Gabrijelom Weisom, ki je dobil 723 glasov, nasprotnik Rieder je dobil 633 glasov. Slovenci smo prodrli v okraju Pliberk Železna kaplja z zaslužnim Franc Grafenauerjem, ki je dobil od 888 oddanih glasov 709 glasov. Nasprotnik Edelman je sramotno propadel. V velikovškem okraju je propadel slovenski kandidat č. g. Podgorc, po »dosedanjih poizvedbah«, kakor prav sumljivo pravi uradni korespondenčni urad, s samo 19 glasovi manjšine in sicer je dobil g. Podgorc 575 glasov, kandidat nemškonacionalne stranke z v nemški kitaljščini dolgo pisanim imenom Pleschitschnig 594. Uradni korespondenčni

urad pristavlja, da se konečne številke razglase jutri. Čudno! Povsod so dobili že določne številke skupaj, samo tu ne. Ali se ne pravi to, da so nemški nacionalci v tem okraju strahovito sleparili. V okraju Rožek-Beljak-Paternion sta zmagala nemška nacionalca M. Oraš in Jožef Huber. Prvi je dobil 861, drugi 860 glasov. Nasproti sta jim stala Slovenec nadučitelj Eller, ki je dobil 555 in nemški krščanski socialce posestnik Spitaler 597 glasov. V celovski okolici se je zgodil pravcati škandal narodne mladosti. V celovski okolici je dobil slovenski kandidat župan Ure 239 glasov, nemškonacionalni kandidat pl. Metnitz pa 1728. Slovenski rodoljubi v Celovcu in okolici, ali hočete z brezdelnostjo popolnoma prepustiti celovsko okolico nemškim nacionalcem. V tem okraju Celovec-Borovlje sta dobila skupna kandidata Slovenec Ure 606 in kršč. soc. Freithofnig 575 glasov, nemškonacionalna kandidata Franc Kirschner in Anton Wieser sta dobila prvi 1072 in drugi 1042 glasov. V okraju Trbiž-Podklošter je izvoljen narodni janičar advokat Mat. Abuja iz Celovca s 430 glasovi, slovenski kandidat poštar in posestnik Jožef Ehrlich je dobil 174 glasov. Dolej je ta okraj zastopal slovenski poslanec. V okolici Savodje (Gmünd) je izvoljen s 597 glasovi nemški nacionalce Peter Greiser, v St. Vidu nemški nacionalce Alojzij Pirker. V okolici Trga (Feldkirchen) je izvoljen nemški nacionalce Franc Huber. V okolici St. Mohor je izvoljen vsučiliški profesor dr. Waldner iz Inomosta, ki se je kmetom predstavljal kot nestrankskega, s 663 glasovi, krščanski socialce dosednji posl. J. Huber je dobil 513 glasov. Brez dvojbe bo ta okraj skoro zopet pridobljen. Nemški krščanski socialci so prej imeli enega poslanca, sedaj imajo tri. To je vspeh njihove delavnosti. Slovenci imajo sedaj enega poslanca, prej so jih imeli tri. To je v mnogem oziru vspeh nedelavnosti. V koroškem deželnem zboru so bili torej skupno prej 4 poslanci katoliškega mišljenja, to število sedaj ostane nespremenjeno. Slovencem se bode treba pač malo bolj ozirati na izredno delavnost nemških krščanskih socialcev in jih posnemati. Med sebojno so se že pri teh volitvah nekoliko podpirali, ker jih družijo krščanska misel, a splošna tožba je bila, da so slovenski volivci premaloštevilno prišli na volišče. Odlučna krščanska in socialna politika bo rešila Koroško nemškonacionalnega tlačanstva! Nas posebno žalosti, da imajo tako žalostne razmere Slovenci v deželi, kjer ima svoj sedež »Družba sv. Mohorja«. Ako bi bil g. Podgorc našel dovolj razuma za svoje ideje in sebi enako delavnih somišljenikov, bi naša stvar na Koroškem tudi napredovala. Bodi opomin za prihodnost! »Kärntner Zeitung« poziva, naj se ji naznanijo vse nepostavnosti. Nemški nacionalci so imeli znamenite liste in so tako napravili tajno volitev iluzorično. Znani dobrotnik nemških nacionalcev na Koroškem je nemškonacionalni stranki dal za volivno agitacijo 40.000 kron. Poroča se, da je na Krki c. kr. uradnik trgal volivcem iz rok volivne listke, na katerih je bilo napisano ime krščanskosocialnega kandidata. Uplivanje na volivce s tem, da se jim je grozilo, da ne dobé zasluzka, je bilo naravnost grozno. To mora vse priti na dan! Po 5 gld. so se na nemškonacionalni strani kupovali glasovi. Tudi v četrti skupini so bili isti prizori. Delavcem se je grozilo, da jih odpuste iz službe, ako ne volijo nemškonacionalno. Pri ožji volitvi v četrti skupini je socialna demokracija šla na volišče za izkoriščevalce ljudstva, za — nemške nacionalce. Hud boj je bil na Koroškem — saj je bilo treba v par dneh trikrat stati na volišču. Zato hvala vsem možem, ki se niso dali oplasiti in so vstrajali za dobro stvar. Naprej!

Volitev v koroških mestih in trgih se vrši v četrtak, 13. novembra. Krščanski socialci v »Kärntner Zeitung« pozivljajo, naj vsi mestni in trški volivci, ki hočejo protestirati proti nemško-nacionalnemu terorizmu, gredo na dotednih volivnih krajih podeli Koroški na volišče in naj za-

pišejo na svoje glasovnice dr. Aleksander Pupovac, odvetnik na Dunaju.

Minister Gertscher. Dunajska »Zeitung« je v petek mej političnimi vestmi objavila članek, v katerem piše: Dr. pl. Körber se je že naveličal justičnega portfelja. Združenje notranje uprave in pravosodja vzbuja politične pomisleke in je v praksi tudi neizvršljivo. Tudi za moža izredne delavnosti daje trojno ministerstvo preveč dela. Zato išče dr. pl. Körber pravega moža za pravosodni portfelj. Največ upanja ima sedaj dr. Vojteh Gertscher, predsednik dež. nadsodišča v Zadru, ki je imel v četrtak na Dunaju doljši razgovor z minist. predsednikom in bil 7. nov. od cesarja vsprejet v avdienci. Dr. Gertscher je 56 let star, služi že 34 let večinoma na jugu in je zmožen tudi slovenskega, hrvatskega in italijanskega jezika. V justičnem ministerstvu je sodeloval pri reformi civilnopravnega reda. Politično dr. Gertscher ni nastopil in njegova narodnost je morda njemu samemu neznana. S Hrvati v Dalmaciji, kjer služi od 19. maja 1898, dobro izhaja. — Tako imenovani dunajski list. Imenovanje pa se bržčas ne izvrši, dokler se v parlamentu ne zjasni razmere.

Vzajemna zavarovalnica gospodom pri »Narodu« in »Gorenjcu« vedno bolj preseda. Zato so se zadnji čas z vso silo vanjo zaleteli. Ali so se res samo — zaleteli. Nam se zdi to popolnoma naravno, kajti »Vzajemna zavarovalnica« je raznim zastopnikom tujih bank vsak dan nevarnejši konkurent. Ker smo razkrinkali počenjanje nekaterih tujih agentov in se vidi, da so si to naši ljudje dobro zapomnili, zato se zdaj liberalci z vso gorečnostjo zaganjajo v potovanje »Vzajemne zavarovalnice«. Kjer izvedo, da jim kateri naših v škodo hodi, ga izkušajo ovirati v njegovem delovanju. Tudi to je popolnoma naravno in mi gg. liberalnim žurnalistom tega ne zamerimo, ker vemo, da se zanje tu maje doslej precej trdna postojanka. Samo to jim povemo na vsa usta, da se v take malenkostne šikane brez prave podlage ne moremo vtikati. Veselilo pa nas bode, ako nam lojalno naznanijo, če bi se res kaj nerednega ali nepostavnega kje pripetilo. Radi bomo posegli vmes in stvar poravnali. Na tista stokrat premleta obrekovanja in namigavanja o »Unio catholica«, o »škofovi zavarovalnici«, o »tumpastih žlindrarjih« in o drugih takih dehtečih cvetkah liberalne žurnalistike pa ne bomo izgubljali besed. Škoda za vsako; kdaj se je še kak liberalce dal s pametnimi razlogi pogovoriti? Prosimo pa opetovano svoje somišljenike, naj nas nadalje podpirajo s svojim vplivom in besedo po priznanem geslu: Svoji k svojim! Bodite prepričani, da smo na krovu in da nas liberalni vihar nič ne straši.

Prvi javni shod slovenskih ameriških duhovnikov. Dne 28. oktobra t. l. dan po konsekraciji mil. g. škofa Janeza Nep. Stariha se je vršil v St. Paul-u, Minn. prvi javni shod slovenskih ameriških duhovnikov. Shod so sklicali med ameriški Slovenci delujoči duhovniki, č. gg.: Magr. J. F. Buh, P. Cyril Zupan, O. S. B. F. S. Susteršič, Marko Pakiž, Vitus Hribar, Ivan Plevnik, F. L. Kerže, Ivan Kranjec, Ivan Perše, Fr. Ažbe. Pokroviteljstvo shoda sta blagovolila prevzeti slovenska škofa, mil. gg. Jakob Trobec in J. N. Stariha. Namen shodu je bil: Ožja organizacija slovenskih duhovnikov v Združenih državah in posvetovanje o zadevah, tičečih se dušnega pastirstva in vzgoje slovenskih naseljencev v Ameriki; in sicer: kako pomagati ustanoviti župnije v slovenskih naselbinah, kjer nimajo slovenskega duhovnika; kako preskrbeti slovenskih duhovnikov, oziroma bogoslovcev ali študentov za škofije, kjer bivajo naši rojaki v večjem številu; kako preskrbeti misijonarjev, ki bi dajali misijone na slovenskih župnijah in zlasti na onih naselbinah, kjer ni slovenskih duhovnikov; kako preskrbeti slovenskih šolskih sester za slovenske šole; kako skrbeti za izdajanje slovenskih učnih knjig in razširjanje katoliškega časopisja; kako pomagati novodošlim naseljencem, da ne bodo trpeli škode v gmotnem in duševnem oziru itd. Shod se je vršil v dvorani cerkvene občine sv. Františka Saleškega, kjer je župnikoval novi naš slovenski škof v Ameriki J. N. Stariha.

Občeslovanski časnikarski shod 1. 1903 se vrši v Plznu, menda o Veliki noči. Plzen je odločno slovansko mesto. Pretečeni teden so sicer tam Nemci skušali pri volitvah prodreti do mestnega zbora, a so sramotno pogoreli. Shod obeta biti sijajen.

Poročil se je g. Ivan Kerže v Trstu z gđ. Emo Lovšin iz Ribnice.

Za slovensko poroto v Trstu so poslale prošnje na ministerstvo dalje občine Nabrežina, Vojšica in Tomaj.

Za laško univerzo. Rektor v Inomostu naj govori laški, to je bila pred kratkim zahteva laških dijakov. Pravevali so po laomostu laške pesmi, Nemci so jih naklestili, vsled tega so sedaj interpelacije od laških poslancev v državnem zboru na Dunaju. Vse laške novine so polne teh dogodkov v Inomostu. Vse kaže, da so se lahi pripravili za najintenzivnejšo agitacijo za laško univerzo. »Lega Nazionale« in »Dante Alighieri« jih materialno podpirata. Na pomoč so jim prikočili dijaki po vseh univerzah v Italiji, ki tudi hočejo zapričiti največjo agitacijo svojih »neodrešenih« kolegov. V tej agitaciji za laško univerzo ima Italija svoje prste. Naj odpro v Avstriji najneznatnejšo laško ljudsko šolo, nemudoma to naznanijo v Italijo, ki si zaznamuje to pridobitev v svojo korist. Za sedaj so sklenili, naj gredo laški dijaki v Inomost in naj jih podpira v Inomostu »Lega Nazionale« in »Dante Alighieri«. Zraven tega pa naj se dela z vsemi močmi na to, da da vlada Lahom v Trstu laško univerzo. Laški državni poslanci Basevi, Polesini, Tambosi, Delugan in Verzeznassi pa so šli k ministru dr. Hartlu in so zahtevali, naj kaj ukrene za laške dijake in naj hitro ustanovi laško univerzo v Trstu. Minister jim je obljubil, da za sedaj ne more drugega storiti nego polagoma popolniti laške paralelke v Inomostu. Ker so pa lahi mislili, da bo minister laško univerzo kar za njimi metal, pravijo sedaj, da je tak ministrov odgovor neverjeten in da je prouzročil med laškimi poslanci gorenje. Že dne 7. novembra je obljubil minister, da hoče vse mogoče storiti laškim dijakom v prilog. In če tudi da vlada Lahom popolne laške paralelke v Inomostu, tako trdijo sedaj njih glasila, ne bodo še mirovali, ker zahtevajo poleg popolnih laških paralelek tudi laško univerzo v Trstu. — In v vsem tem jih bo gotovo podpirala naša vlada, ki je navezana vsled pogodbe z Italijo podpirati laške — težnje!

Iz Kranja. V nedeljo dne 9. novembra je po dolgem odmoru zopet svirala mestna godba na glavnem trgu. Godci so igrali pet komadov; pokazali so pri tej priliki, koliko so že napredovali pod novim kapelnikom g. Vlasakom. Gospod kapelnik kakor tudi njegov sin, ki tudi sodeluje pri godbi, sta izborna muzika. Godbi se sme častitati na teh odličnih močeh. — Hotel »Nova pošta« je prodal vsled bolehnosti g. L. Rebolj. Kupil ga je gospod Rud. Jeglič, kamnosek in posestnik v Kranju. Gospod Jeglič je z današnjim dnem prevzel hotel.

Novi društvi. V Ribnici so ustanovili novo »Katoliško slovensko izobraževalno društvo«. Pravila so že predložili deželni vladi. — Tovarna za cement na Dovjem si je ustanovila lastno bolniško blagajno. Nacelnik je tovarniški ravnatelj. Ulanov šteje 262.

Ukor gledališkemu ravnatelju. Graški občinski svet je izrekel ravnatelju mestnega gledališča Purschianu ukor, ker je ravnatelj raz odra imel polemichen govor proti občinskemu svetu.

Delavski shod v Trbovljah. V nedeljo popoldne se je vršil v Trbovljah javen shod ondotnega katoliškega delavskega društva, na katerem je tovariš Gostinčar govoril o kapitalizmu in potrebi delavske organizacije. Na shod so prišli tudi socialni demokratje iz Zagorja pod vodstvom Cobala, ki se je tudi oglasil k besedi. Cobal je priznaval, da bi bilo potrebno, da se delavci v svojih zadevah združijo in skupno brez razlike strank zahtevajo zboljšanje. Pomislek ima le ta, ker se nahajajo v krščansko-socialni stranki možje, kakor Liechtenstein, Gessman in drugi. Kadar bodo krščanski socialci pometli s temi ljudmi, potem jim bo tudi socialna demokracija verjela. Seveda se je Cobalu ta izjava vrnila z obresti. Kaj je Singer, kaj Elenbogen, kaj dr.

Adler in drugi. Shod je bil bolj slabo obiskan, kar kaže, da imajo krščanski socialci še veliko dela. Dal Bog nekaj mož mej rudarji, ki bi se hoteli posvetiti organizaciji rudarjev! Tudi socialna demokracija nima tam organizacije, ker sicer bi Cobal ne izjavil, da mu je ljubše, da se delavci kršč. socialno organizujejo, kakor pa da niso organizirani. Omeniti je še izbornega tamburškega zbora, ki je sviral po shodu. Ta zbor je res nekaj častnega za ondotno katoliško-delavsko društvo in njega člani. Krepko naprej!

Nemška cesarica pride v Opatijo meseca januarja. Okolu Velike noči pride tja tudi nemški cesar in se snide v Opatiji z našim cesarjem.

Ubilo je na Stajarskem rudarja Alojzija Tusarja iz Žirov.

Detomorilka. K okrajnemu sodišču v Višnjigori so privedli 33letno omoženo Margareto Habjan iz Leševja pri Krki, ki je pred 14 dnevi umorila svoje novorojeno dete in je skrila v seno nad hlevom. Habjan je že presedela šest let radi detomora.

Vipavska železnica. Promet po vipavski železnici je velik, zato pa postaja potreba tretjega vlada vedno večja. Dogaja se, da je vlak tako poln, da morajo ljudje stati, kjer pač kdo more. Dokaz, da je potreba prvič več vozov pri vlakih, drugič pa da sta dva vlaka po sedanji dispoziciji premalo.

Čudna usoda tamburškega društva. Načelnštvo tambur. društva »Zarja« v Predgradu javilo je dne 26. oktob. c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, da to društvo od 1. 1901 ne obstoji več, ker so društveniki odšli v Ameriko.

V Gradcu je pričela delovati mestna brezplačna posredovalnica za stanovanja.

Defraudacije v graški splošni delavski bolniški blagajni, ki je v socialnodemokratskih rokah, je odkril v graškem obč. svetu obč. svetnik Weinkopf. Lani je neki uradnik poneveril 8000 K, skoro na to je isto storil zopet drugi uradnik. Vsled razgrajanja soc. demokratičnih občinskih svetnikov je župan moral zaključiti sejo. Obč. svetnik Weinkopf je uložil predlog, naj občina poizveduje, kako bi se ustanovila mestna delavska obligatorična bolniška blagajna.

Poboj v gostilni. Gostilničar Štefan Slivnik v Abresah pri Veliki Dolini se je dne 2. t. m. zvečer sprl z gostom Kavečičem. Ondotni kovač Fran Gačnik ju je hotel miriti, a za plačilo ga je gostilničar sunil z nožem v trebuh, da so mu izstopila dreva. Gačnika so prepeljali v zagrebško bolnico, Slivnika pa v kostanjeviški zapor.

Velik del sidu porušil se je v soboto popoldne pri neki novi stavbi v Trstu. Gradnjo vodi inženier Edv. Turk. Ponesrečil se je eden delavcev, na katerega je padlo mnogo opeke, ostali so nesreči pravočasno ušli. Zd se je podrl baje radi tega, ker so natožili ob njem preveč opeke.

Skrajna podivjanost. V Gorici ima neki Montreio sina, ki je najprej pretel očetu, da ga ubije, potem pa, ko mu je oče priložil primerno kazen, šel ovadit na policijo, da ga je oče pretepel. Mesto očeta pa so prijeli njega.

40 letnico učiteljstva je praznoval na Vrhniki nadučitelj g. V. Levstik.

Preložitve sejma. Na dan 30. novembra določeni letošnji semenj v Železnikih je preložen na 3. decembra.

Poštni sluge dobe z novim letom nove uniforme.

Radi hudodelstva bigamije so izročili te dni litjskemu sodišču iz Amerike po dedščino svoje dne 6. januarja letos umrle žene doslega Jurija Goriška iz Vinega vrha, ker se je že novembra 1899 v Pittsburgu v Ameriki poročil z neko Lucijo Hočvar iz Goriče vasi pri Ribnici, čeravno je dobro vedel, da mu živi prva žena.

Iz Zagreba se poroča, da se izjemno stanje preneha koncem tekočega tedna.

Ljubljanske novice.

Mestna tržnica. Poroča se nam: Ministerstvo za notranje pošte je načeloma dovolilo, da se za stavbišče II. nove gimnazije v Ljubljani nakupi zemljišče na Poljanah ter stavbišče stare gimnazije prepusti mestni

občini ljubljanski za mestno tržnico. Govoriti pa imata še finančno ministerstvo, ki zahteva odkupnino za staro stavbišče, in državni zbor, ki mora skleniti dotični zakon glede prodaje. Ako gre parlament »v franče«, potem se utegne še vleči to vprašanje.

Ljubljanski Grad. Dne 1. t. m. je, kakor se nam poroča, došla finančnemu ministerstvu ponudba mestne občine ljubljanske glede nakupa Gradu. Ker je ponudba občine precej nizka, dobilo je finančno ravnanje v Ljubljani nalog, da po večakih določi vrednost Gradu in se z občino pogaja glede kupne cene.

Javnega predavanja, katero je priredilo v nedeljo »Bratno društvo v Vodmatu«, udeležilo se je obilno občinstva. Nadaljeval je svoje prvo predavanje gospod dr. Josip Jeršič. S posebnim zanimanjem je sledilo navzoče občinstvo predavanju, in je gosp. predavatelju za njegov trud jako hvaležno. Društveni prostori bili so natlačeno polni. Predsednik društva g. Klun se zahvaljuje gospodu predavatelju za blagonaklonjenost in ga prosi, naj v prihodnje večkrat prihiti v to društvo, poučevati in navduševati člane. Obenem ustanovil se je pevski zbor, ki broji 20 članov in kateri so že izvežbani pevci. Prihodnje predavanje priredi društvo dne 23. novembra. Predaval boče č. g. Janez Kalan, stolni vikar, o alkoholizmu.

Poročil se bo prihodnjo nedeljo v Divači železniški uslužbenec g. F. Šulgaj z gđ. Marico Korčec.

Vidmarjeve sleparije. Včeraj je bivšega stavca Vidmarja orožnik pripeljal iz Litije v Ljubljano in ga oddal dež. sodišču.

Zidarja Antona Vičiča boljša polovica. Zidar Anton Vičič je bil včeraj zvečer v Stružnikovi gostilni v Konjušnih ulicah in bil dobre volje, kar se naenkrat vrata odpro in na istih se prikaže njegova boljša zakonska polovica. Vpričo vseh gostov vsiplje kopicco psovka na moža in mu očita »samo žeru bi, delav pa neč«, naposled pa se ga še tudi loti, ga sune z nogo in udari z roko po obrazu. Mož je to vse mirno pretrpel in le prigovarjal ženi, naj ga v gostilni pri miru pusti in mu le doma pove, kar mu ima povedati. Žena pa le ni utihnila in je dalje vpila nad možem, dokler tudi temu ni bilo preveč. Zgrabil je besedljivo ženo in jo tresnil za vrata in jo še sunil z nogo. Žena se je pobrala in je zbežala iz gostilne.

Hud pes. V Metelkovih ulicah je včeraj popoldne pes Antona Hüfflerja, založnika piva v Metelkovih ulicah št. 19, popadel Jakob Alberta, hlapca na sv. Petra cesti številka 17, in ga prijel za rokav na desni roki.

Tat jabolk. Včeraj zjutraj je zasačil neki delavec na vrtu mestnega učitelja gospoda Ivana Beleta na Lončarski stezi št. 6 vajenca Filipa Keršiča, ko je kradel jabolka. Keršič je v družbi svojega brata in drugih vajencev pokradel na Beletovem vrtu jabolk za 30 kron.

Napad. V noči od 9. na 10. t. mes. je bil v Cegnarjevih ulicah delavec Ant. Podlogar, stanujoč na Radeckega cesti št. 2, od neznanega človeka napaden. Napadalec ga je prijel in vrgel na tla in na to je zbežal.

Sovražnika ptičev. Na Travniku ob Marije Terezije cesti sta bila včeraj popoldne zasačena ključavničarski pomočnik Matevž Doberle, Rimska cesta št. 19, in kleparski vajenec Franc Gorišč, Marije Terezije cesta št. 16, ko sta na limanice lovila ptiče.

V bolnico so pripeljali predvčerajšnjim delavca Marka Kufarja iz Knežje Lipe na Kočevskem. Pri delu se mu je zavalilo debelo deblo na desno nogo in mu jo zlomilo.

Umrli je v Ljubljani stotnikova vdova g. Marija Hirschal.

Novo lustično palačo si je ogledal iustični svetnik pl. Mayer z Dunaja.

Kaj vse ljubosumnost stori. Delavec Matevž Anžin, stanujoč na Hauptmanci, je včeraj in danes napadel Nežo Prim na Hauptmanci, ker ga noče »štimiti«. Včeraj jo je v Verogovi gostilni v Črni vasi pretepel, danes pa je prišel domov nad njo in je tudi njeno mater, ki jo je branila, udaril z drogom in jo na roki rani. Kmalu so prišli sosede na pomoč, da so Anžina odstranili, ki je grozil, da bo vse Primčeve pobil, če je tudi pet let zaprt.

Na južnem kolodvoru se je delavec Jožef Kadunc, ko je nakladal polne vinske sode, na nekem žeblju zločel v levi palec, tako, da nekaj časa ne bo mogel rabiti leve roke za delo.

Društvenikom I. delavskega konsumnega društva se naznaja, da g. Val. Kuga premog po 50 kg. ali kg. po 54 kr. in za 8 in pol gold. prodaja 24 palcev dolga drva.

Tatvina v Kendovi restavraciji. Natakarioci Ivani Klancar pri Kendi v Židovski stezi št. 4 je pred štirinajstimi dnevi nekdo ukradel iz zaklenjenega predala v gostilni 60 K. Tat je v predal ulomil. Poprej enkrat pa je bilo gostilničarju Ivanu Kendi vzetih 100 K.

V Ameriko. Danes po noči je z južnega kolodvora odpotovalo okoli štirideset ljudi v Ameriko.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Ruski car obišče sv. očeta v najkrajšem času. Sv. oče je sprejel ruskega državnega svetnika Šmertjewa, ki mu je carjev obisk naznanil. — Odlikovan in konfisciran. Turški sultan je odlikoval pisatelja knjige »Les finances de la Turquie« z velikim redom Medžidije, obenem je pa turška oblast zaplenila njegovo knjigo. — Glavni dobitnik policijske loterije je dobila neka vdova v Tesinu. — Samomor blaznika. V dunajski blaznici si je blazni Jožet Peter večkrat pregriznil jezik. Oteklo mu je toliko krvi, da je umrl. — Oproščen morilec. V Kolinu na Nemškem so porotniki oprostili kmeta Courtha iz Hansmühlen pri Siegburgu, ki je ustrelil svojo ženo in njenega zapeljivca, ko ju je zasačil, da ga goljufata. — Usodna pomota v lekarni. V Crajova je lekarniški učenec Armašescu dal gđ. Dogaru namestu predpisanih zdravil strihina. Gđ. Dogaru je umrla. Sodišče je učenca obsodilo v šestmesečni zapor in skupaj z lastnikom lekarnar mora plačati so rodnikom gđ. Dogaru 10.000 frankov. — Gostilničarski shod na Dunaju se bo vršil 19. t. m. Občinski svet dunajski bo udeležniki v mestni hiši slovesno sprejel. — Vojska v družini. V Marcijske blizu Nespolja skregal se je brat s sestro. Brat je potegnil revolver in streljal na sestro, a je ni zadel. Priskočil je nečak in sprožil iz revolverja na strica. Pri tretjem strelu ga je rani v glavo. Ali tudi sestra je hotela pomagati bratu in je zabodla strica trikrat z nožem. Dobri ljudje! — Briganta so ustrelili laški karabinerji v neki vasi blizu Palerma. — Štrajk črkostavcev. 900 črkostavcev iz 30 tiskarn v Budimpešti je stopilo v štrajk, ker neóže vsprejeti novega tarifa. — Mascagnija zaprli. Mascagnija so v Bostonu na tožbo njegovega impresarija radi prelomljene pogodbe aretirali, a ga zopet izpustili na svobodo, ko je položil 10.000 dolarjev. — Srbski trgovci v Zagrebu se nameravajo vsi preseliti v Osek. Tje se preseli tudi srbska banka. Red usmiljenih sester v Zagrebu je odpovedal dosedanjim srbskim dobavnikom. — Civilni zakon se vpelje na Danskem. — Juvelirja zaprli. V Budimpešti so zaprli juvelirja Steinerja radi slepariske krade. — Delavnice za ponarejanje denarja so zasledili v Gdanskem. — Ustanek v Makedoniji pojema. Ustaši bodo gotovo spomlad razvili živahnejše delovanje. Njihov vodja Čončev leži ranen v Z. fiji. Jurkeviča so Turki vjeli in ga ubili.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Dunaj, 11. nov. Dr. Šusteršič je danes prišel zopet na Dunaj.

Dunaj, 11. nov. (C. B.) V današnji seji državnega zbora so krščanski socialci in socialni demokratje poleg nujnih predlogov o ožji volitvi v Favoriten vložili tudi interpelacije, na katere je takoj odgovoril ministerski predsednik. Dr. Körber izjavlja, da morda res ni noben policijski uradnik dal povelja za nastop policije, toda dokazano je, da so metali z oken delavskega doma steklenice na cesto. Socialni demokratje prično pri teh besedah grozen vrišč, krščanski socialci jim ugovarjajo. Ministerski predsednik v nadaljnjem govoru zagotavlja, da bo vlada poskrbela, da se stvar pojasni in pokaže pravica. Poslanec Pernerstorfer se oglasi k besedi, a radi viharja ne more govoriti, konečno predlaga, naj se o Körberjevem odgovoru takoj prične razprava. Predlog je bil odklonjen. Prepir mej krščanskimi socialci in socialnimi demokratji se nadaljuje še dolgo časa. — Nato se nadaljuje razprava o Körberjevi izjavi. Prvi govori posl. Bartoli.

Dunaj, 11. novembra. Danes je v državnem zboru prišlo do burnih prizorov mej krščanskimi socialci in socialnimi demokratji. Ko je Körber odgovarjal na interpelaciji glede naskoka policije na »Delavski Dom«, so pričeli socialni demokratje psovati krščanske socialce in kričati: »Ulomilci! sleparji!« Lueger socialnim demokratom: »Vi ste morilci, morilci, morilci!« (V desetem okraju je bil namreč danes po noči neki policijski stražnik zaklan.) Schuhmeier Gesmanu: »Ti bi lakote umrl, ako bi ne postal antisemit!« Krščanski socialci kličejo socialnim demokratom:

»Zavratni morilci!« Socialni demokrat Schuhmeier kršč. socialcem: »Sleparili ste pri volitvah!« Lueger: »Vrgli smo vas popolnoma ob tla!« Wohlmeier: »Pometeni ste s prizorišča!« Schuhmeier: »Politični komedijanti!« Lueger: »Navadni zavratni morilci!« Pernerstorfer predlaga, naj se o odgovoru ministerskega predsednika otvori debata. Koncem svojega govora je dejal Pernerstorfer krščanskim socialcem »Sauhunde«. Nastal je zopet vihar ogorčenja. Krščanski socialci so vpili: »Ta lopov ne bo dalje govoril!« Pri glasovanju je bil Pernerstorferjev predlog odklonjen. Krščanski socialci so zapustili dvorano. Lueger Schuhmeierju: »Priporočim se. Z Bogom zavratni morilec!« Socialni demokratje kriče na kršč. socialce: »Psi!« Kršč. socialci odgovarjajo s klici: »Židovski hlapci! Morilci! Sodrğa!« Tekom današnje seje bo ministerski predsednik Koerber podal izjavo, s katero hoče ublažiti utis nedavnega svojega govora.

Dunaj, 11. nov. (C. B.) Krščanski socialci in socialni demokratje so v današnji seji vložili nujne predloge glede dogodkov pri zadnji ožji volitvi v okraju Favoriten. Minister za dežel. brambo in finančni minister sta odgovarjala na razne interpelacije.

Dunaj, 11. nov. Kršč. soc. listi javljajo, da bo volitev nemškega nacionalca dr. Koliska razveljavljena, ker je bilo oddanih zanj 232 glasovnic, ki so nosile s stampigljivo vtisnjeno ime. Listi javljajo, da so te glasovnice neveljavne in da je v enaki zadevi že razsodilo najvišje sodišče.

Bregene, 11. nov. Volitve volivnih mož iz splošne skupine in iz kmečke skupine so se završile s popolno zmago krščanskih socialcev na vsej črti.

Gradec, 11. nov. (C. B.) Pri današnji volitvi v skupini veleposestva je bilo izvoljenih 12 liberalnih veleposestnikov.

Linc, 11. nov. Veleposestvo je izvolilo v deželni zbor osem katoliških poslancev in dva ustavoverca.

Berolin, 11. nov. Listi poročajo, da se belgijski kralj namerava odpovedati prestolu, ker je pričel duševno bolehati.

Petrograd, 11. nov. Listi javljajo, da je car Nikolaj sprejel ostavko Pobjedonosceva, a mu naročil, naj do novega leta vsrtaja na svojem mestu. Nasledoval mu bo član državnega zbora grof Seremetjev.

London, 11. nov. (C. B.) Na banketu lordmayorjev je Balfour mej drugim omenjal nezaupanja in antipatij, ki jih goje napram Angliji bližnji sosed, ter apeliral na evropske državnike, naj goje duha mejnarodne tolerance, prijateljstva in ljubezni, ki bi imele mogočen učinek v bodočnosti, ko bi se pojavila kadarkoli nevarnost za evropski mir.

Društva.

(Slovensko katol. akademsko društvo »Danica«) priredi v četrtek dné 13. novembra svoj drugi redni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Poročilo odbora. 2. Citanje zapisnika. 3. Sprejem novih članov. 4. Slučajnosti.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji dnevni tlak 736-0 mm

g	čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrar	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
10	9. zveč.	735-8	-7-4	sl. jug	oblačno	
11	7. jut.	739-7	6-5	sl. jvzh	oblačno	1-1
12	2. popol.	739-1	9-1	sl. jvzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 8-3°, normale 4-9°.

Svarilo! 1279 1-1

Jaz nimam in tudi nisem imel nobene privatnega potnika, kateri bi imel pooblastilo za mojo tvrdko kupčije delati in denar sprejemati.

R. Miklavc,

trgovina s suknem in manufakturnim blagom.

Dunajska borza

dné 11. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101—
Skupni državni dolg v srebru	100 75
Avstrijska zlata renta 4%	120 60
Avstrijska krona renta 4%	100 05
Ogerska zlata renta 4%	120 50
Ogerska krona renta 4%	97 60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	15 67
Kreditne delnice, 180 gl.	665 60
London viza	239 17 1/2
Wemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116 95
20 mark	23 41
20 frankov (napoleonidor)	19 07
Italijanski bankovci	95 10
C. kr. cekini	11 33

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki

tvrdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje na Angleškem, priznani najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marog, niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju.

9 11-6

Službe cerkvenika

ši želi v vseh cerkvenih opravilih dobro izurjen, 38-letni mož, ki je bil v enakih službah že iz mladih let, tudi pri stolnici. Ima dobra, večletna sprčila. Najraje bi vstopil pri kaki večji cerkvi. — Zna slovensko in nemško; je spreten tudi za postrežnika.

Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **Jožef Leskovar**, p. Konjice (v Gradu). 1229 6-4

Danes ob pol 8. uri zvečer

javno predavanje

v veliki dvorani

„Katoliškega doma“.

Ravnokar je izšla Družinska pratika

za leto 1903

Družinska pratika dobivala se bode v vseh trgovinah na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem, v Istriji in na Goriškem.

Spretni zastopniki se povsod sprejmo!

Nad 300.000 v rabi

Svetovnoznani

Nad 500 prvih odlik.

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smefane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnemajo od 40—2000 litrov v eni uri.

Turbine na par, naprave mlekarne.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in tudi vsi drugi stroji in priprave za mlekarstvo. za par, pa

Popolna naprava za led in hlajenje za mlekarne, pivovarne, klavnice in mesnice, pa za čokoladnice, od 450 do 300.000 kalorij. Najcenejša in najpopolnejša hladilnica.

Akcijska družba Alfa-Separator, Dunaj, XVI., Ganglbauerstrasse 29.

Podružnice: Budimpešta, V., Bathory utca 4; Praga, Petrova ulica 23-II.

Zaloga za južne dežele: v Gradcu, Annenstrasse 26.

Ceniki, podučne brošure, preračuni in načrti za mlekarne na razpolago. Svēt se daje v vseh zadevah mlekarstva, zahteva naj se naš strokovni list „Alfa-Mitteilungen“ brezplačno.

Spretni zastopniki se povsod sprejmo!

Posode za prevažanje mleka brez gumij.

Fersan-Cacao

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepčalno, prijetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika.

618 50-24

Glavna zaloga za Kranjsko: **Jos. Mayr**, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

1274 5-1

Gosposke ulice šte. 7.

Vabilo na naročbo

omejenega števila

$\frac{1}{100}$ kuksnih deležev šentjanske premogovne družbe na Dolenjskem po Kron 120.— delež

prost vseh prepisnih stroškov. To domače podjetje obljubuje izborna rento in je tedaj izvrstna naložba kapitala. Dotične pristopnice, prospekte in razna druga pojasnila stavi podpisani zavod gospodom interesentom na razpolago.

Splošno kreditno društvo.

Nova trgovina.

Usojava si uljudno naznaniti, da sva otvorila začetkom t. m. novo urejeno

manufakturne trgovine

na sv. Petra cesti šte. 4.

Zagotavljajoča solidno in točno postrežbo, priporočava se slavnemu občinstvu za obilni obisk.

1263 5-2

Velespoštovanjem

Kotzbek & Kostevec.

Samo pristno blago

Cene najnižje.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zbiranju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zbiranje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„**MERCUR**“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 123